

ת"פ 61865/12/16 - המאשימה - מדינת ישראל, באמצעות פרקליטות מחוז מרכז נגד מוחמד עבד אל האדי

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 61865-12-16 פרקליטות מחוז מרכז נ' עבד אל האדי(עציר)
בפני כבוד השופט הישום אבו שחאדה

בעניין: המאשימה - מדינת ישראל באמצעות
פרקליטות מחוז מרכז ע"י עוה"ד טל פילברג

נגד
הנאשם מוחמד עבד אל האדי (עציר) ע"י
עוה"ד חי אוזן

הכרעת דין

כתב האישום

1. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו את ביצוען של העבירות הבאות: החזקת סם שלא לצריכה עצמית לפי סעיפים 7(א) ו-7(ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש] התשל"ג - 1973 וכן הפרעה לשוטור במילוי תפקידו בניגוד לסעיף 275 לחוק העונשין התשל"ז - 1977.

2. על פי עובדות כתב האישום, ביום 18.12.16, בשעה 13:00, או בסמוך לכך, בסמוך למתחם מגורים בתחומי העיר לוד, החזיק הנאשם בגרב שחור, אשר בתוכו היו מוסתרים 26.37 גרם סם מסוכן מסוג הרואין, אשר היה מגולגל וארוז בתוך 28 שקיות ניילון שקופות וכן 1.7 גרם סם מסוכן מסוג קוקאין, אשר היה ארוז בתוך 19 שקיות ניילון שקופות. משהבחין הנאשם בשוטרים אילן מוסטקי (להלן: **מוסטקי**) ואילן צעידי (להלן: **צעדי**) אשר הגיעו למתחם, ברח הנאשם מהשוטרים והשליך את הגרב.

תמצית הראיות מטעם המאשימה

3. מטעם המאשימה העידו מוסטקי וצעדי ונחקרו בחקירה נגדית על ידי ההגנה. שאר חומר החקירה הוגש בהסכמה, לרבות החומר שנוגע לחוות דעת סם ולשרשרת סם. הנאשם בחר שלא להעיד ולא הביא עדי הגנה כלשהם מטעמו.

א. ביום האירוע נשוא כתב האישום מוסטקי וצעדי היו בסיור שגרתי ברכב משטרתי מוסווה (להלן: **הרכב**) בתחומי העיר לוד והגיעו לאזור שמניסיונם במשטרה ידוע כאזור שבו מתבצעת פעילות עבריינית בתחום הסמים. באזור זה ישנו מתחם מגורים (להלן: **המתחם**) שכולל חומה ושער (להלן: **השער**) ושמאחוריהם מתגוררים מספר בתי אב. מוסטקי וצעדי נעמדו מחוץ למתחם עם הרכב (פרוט' מיום 20.4.17, עמ' 10, ש' 24 - 26).

ב. מוסטקי ראה את הנאשם יוצא מהשער של המתחם ולאחר שהנאשם זיהה אותם, הוא הסתובב ורץ חזרה אל תוך המתחם. מוסטקי יצא מהרכב צעק "**משטרה, תעצור**", רדף אחריו ותפס אותו. הנאשם החזיק בידו גרב שאותו זרק כלפי מעלה בתקווה שייתפס בענפים של עץ שהנאשם עמד מתחתיו (להלן: **הגרב**). הגרב נפל לרצפה ליד מוסטקי אשר לקח אותו ושם אותו בכיסו (פרוט' מיום 20.4.17, עמ' 10 ש' 28 - עמ' 11 ש' 26).

ג. בהמשך, מוסטקי קרא לצעדי לסייע לו על מנת שלא תהיה הפרעה על ידי דיירי המתחם להלך מעצרו של הנאשם (פרוט' מיום 20.4.17, עמ' 11 ש' 8 - 11).

5. צעדי העיד בתמצית כדלקמן: במהלך סיור שגרתי ברכב משטרתי מוסווה, יחד עם מוסטקי, שניהם הגיעו למתחם. הנאשם נראה יוצא מהמתחם ומשהבחין בהם הסתובב וחזר במהירות לתוך המתחם. מוסטקי מיד ירד מהרכב ורץ אחריו לתוך המתחם. בהמשך, צעדי שמע את מוסטקי קורא לו מתוך המתחם ולכן נכנס גם הוא אל תוך השער וסייע למוסטקי במעצרו של הנאשם (פרוט' מיום 20.4.17, עמ' 22 ש' 6 - 14).

6. בהמשך, הגרב נבדק בתחנת המשטרה ונמצאו בו סמים, הכל כמפורט בכתב האישום. כאמור, הנאשם לא חלק על כך שבתוך הגרב נמצאו סמים וגם לא חלק על שרשרת הסם (ראו בעניין זה חומר החקירה שהוגש בהסכמה, ת/4 עד ת/13).

גרסת הנאשם באמרת החוץ שלו

7. באמרת החוץ שלו (ת/1), הנאשם טען בתמצית שמצא את הגרב באופן אקראי ולא ידע שיש בו סמים. כמו כן, לטענתו, הוא לא זרק את הגרב אלא שהגרב נפל מידו בעת שמוסטקי רץ לעברו. יוזכר, הנאשם בחר שלא להעיד בבית המשפט ולכן מטבע הדברים בדרך זו נשללה זכותה של המאשימה לחקירתו בחקירה נגדית על מנת לנסות לערער את מהימנות הגרסה שמסר. מכל מקום, טענתו המרכזית של הנאשם בסיכומים בכתב שהוגשו מטעמו היתה שלא ידע אודות תכולתו של הגרב ולכן לא מתקיים היסוד הנפשי לעבירה של החזקת סם שלא לצריכה עצמית. כמו כן, לטענתו באמרת החוץ, כלל לא ברח

ממוסטקי ולכן גם לא מתקיימת העבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו.

"חזקה שבעובדה" שהנאשם ידע שהוא מחזיק גרב המכיל סמים

8. הלכה פסוקה היא, מימים ימימה, כי כאשר אדם מחזיק בחפץ שבתוכו סמים, קיימת "חזקה שבעובדה" לפיה הוא ידע על קיומו של הסם ואף הסכים להחזקתו, והנטל עליו להוכיח אחרת. ב-ע"פ 611/80 **מטוסיאן נ' מדינת ישראל** פ"ד לה (4) 85, 102 (1981) (להלן: **הלכת מטוסיאן**) כב' השופט שמגר (כתוארו דאז) סיכם את ההלכה בהאי לישנא:

"סיכומה של נקודה זו, לאור מכלול הנסיבות הסובבות אותה, הוא, כי יכולה להיווצר חזקה שבעובדה בעקבות גילוי של סם מסוכן כשלעצמו - בין בידי פלוני ממש ובין בשליטתו אך בידי אחר - בין כאשר הסם מוחזק באופן גלוי לעיניו ובין כאשר הוא טמון בתוך אריזה - ולאורה ובעטיה רשאי בית המשפט להסיק על קיומה של המחשבה הפלילית. מסקנה כאמור יכולה לנבוע מנתונים שונים ומצטברים המחזקים זה את זה ומשתלבים זה בזה, אף על פי שכל אחד מהם כשלעצמו, בעומדו בגפו ובאופן מבודד, לא היה מצדיק הסקתה של מסקנה בדבר קיומה של מחשבה פלילית. זאת ועוד, יש לחזור ולהדגיש כי חזקה שבעובדה אינה מעבירה את נטל השכנוע (היא חובת הראיה כאמור בע"פ 28/49, 522) כפי שסברה בטעות הערכאה הראשונה במשפט של Reg. v Ashton Rickhardt (1978) וכוחה אך ורק ביצירת בסיס למסקנה בדבר קיומו של נתון עובדתי נוסף, גשמי ומחשבתי. על כן, יכולה היא להביא למסקנה בדבר קיום מכלול של ממצאים, שלאורם עוברת חובת ההוכחה, העברה שבעקבותיה גם רשאי בית המשפט לבסוף להרשיע את הנאשם, אם הנאשם איננו טורח להתגונן, אחרי שהובאו ראיות, היוצרות חזקה שבעובדה, או אם הוא משמיע הסברים שאינם אמינים ואשר בשל כך אין בכוחם להוליד ספק סביר."

(ההדגשות שלי - ה.א.ש)

9. ליישום ההלכה הנ"ל, לפיה הנסיבות שאופפות את מעשה ההחזקה, עשויות להצביע על קיומה של "חזקה שבעובדה" שהמחזיק ידע שהינו מחזיק סמים וגם הסכים לכך (להלן: **החזקה שבעובדה**), ראו את הדוגמאות הבאות מהפסיקה:

א. **הלכת מטוסיאן**: באותו עניין, אחד המערערים הורשע בהסתמך על החזקה הנ"ל, שלא נסתרה, כאשר הסמים נמצאו בתוך שני ארגזים בתא המטען של רכבו. טענתו שלא ידע שהסמים נמצאים ברכב נדחתה.

ב. ע"פ 228/87 **כרמי נ' מדינת ישראל** פ"ד מב (1) 332 (1988): במקרה זה, אחד המערערים הגיע לשדה התעופה בישראל כאשר בתוך מזוודה שאותה נשא עימו נמצא סם מסוג הירואין במשקל של ק"ג אחד, כאשר הוא חבוי בתחתיות כפולות של שני חלקי המזוודה. טענתו שקיבל את המזוודה מאחר ורק חשד שהמזוודה הכילה יהלומים מוברחים, ולא סמים, לא התקבלה. המערער הורשע בעבירה של החזקת סם שלא לצריכה עצמית בהתבסס על "החזקה שבעובדה" לפיה ידע שמדובר בסמים וגם הסכים לעצם ההחזקה. בעמ' 337 נאמרו הדברים הבאים על ידי כבוד השופט בך:

"כאשר נתפס המערער עם המזוודה שהכילה בתוכה הירואין, הרי העלה הדבר חזקה שבעובדה, שהחזיק בסם זה ביודעין. חזקה זו ניתנת לסתירה, ומספיק שיעלה בידי הנאשם לעורר ספק בעניין זה, כדי למנוע מבית המשפט לקבוע ממצא מפליל כנגדו. אך אם הוא משמיע הסברים שאינם אמינים, ואשר אין בכוחם להוליד ספק סביר לגבי אף אחד מהאלמנטים של העבירה, אזי רשאי בית המשפט לבסס על החזקה האמורה הרשעה החלטית."

(ההדגשה שלי - ה.א.ש.)

ג. ע"פ 459/95 **אבו רמדאן נ' מדינת ישראל** פ"ד נ(3) 775 (1996): במקרה זה, היו שני נוסעים בתוך רכב, כאשר בתא המטען של הרכב נמצא תיק המכיל 8 ק"ג הירואין ועוד כמעט קילו וחצי של חשיש. נוסע אחד טען שלא ידע כלל על הימצאותם של הסמים בתוך הרכב והיה רק נוסע תמים. הנוסע האחר, טען שידע שהתיק שקיבל מצד ג' ואשר בו הוחזקו הסמים, אכן הכיל סמים, אך סבר שכל הכמות היא חשיש ואינה כוללת הירואין. טענותיהם של שני הנוסעים נדחו, תוך הסתמכות על ה-"חזקה שבעובדה", לפיה שניהם ידעו על קיומם של הסמים, לפי סוגם, בתיק שנתפס בתוך הרכב ואף הסכימו להחזקה המשותפת של התיק. (לדוגמא נוספת מהפסיקה שבה נעשה שימוש ב-"חזקה שבעובדה" לפיה לנוסע ברכב יש מודעות בפועל להימצאותם של סמים ברכב שבו נסע, ראו גם ע"פ 1345/08 **איסטחרוב נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (18.5.09), פסקאות י' עד טז' לפסק דינו של כבוד השופט רובינשטיין (כתוארו דאז)).

ד. ע"פ 2279/15 **בורוחוב נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (31.1.16): במקרה זה, נתפסו מספר סוגי סמים במוקדים שונים בחצר משותפת של המערער ושכנו. המערער טען שהמאשימה הציגה ראיות שקושרות אותו רק לחלק מהסמים שנתפסו ולכן לא ניתן להרשיעו בהחזקת שאר הסמים שלגביהם לא נמצאו ראיות ישירות הקושרות אותו אליהם. טענתו נדחתה ונקבע כי עצם העובדה שכל סוגי הסמים שהוסתרו בחצר המשותפת נמצאו במקומות סמוכים, אזי, קמה "חזקה שבעובדה" שהנאשם הוא זה שהחזיק ביודעין את כל סוגי הסמים שנמצאו

בחצר (ראו פסקאות 16 ו-17 לפסק דינו של כבוד השופט שהם).

ה. ע"פ 4428/13 **שטרית נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (30.4.14): במקרה זה המערער הורשע בעבירה של החזקת סם שלא לצריכה עצמית מעצם כך שנתפסו בתוך מעילו ועוד בארון בחדר השינה שלו. כמו כן, נקבע שהנסיבות של ההחזקה יוצרות "חזקה שבעובדה" שהנאשם ידע על קיומם של הסמים במעילו וגם הסכים להחזקתם. בנוסף, בית המשפט לא נתן אמון בעדותו של עד הגנה מטעמו של הנאשם שהעיד כי הוא זה ששם את הסמים בתוך המעיל כאשר הוא השתמש בו ברשותו של המערער (ראו פסקאות 40 ו-41 לפסק דינו של כבוד השופט שהם).

10. במקרה שבפני, בעת שהנאשם יצא מהמתחם החזיק בידו את הגרב. בעת שהבחין במוסטקי ובצעדי, שהינם שוטרים שעל פי עדותם משרתים בתחנת לוד מזה שנים רבות וקיימת היכרות קודמת בינו לבינם, מכוח עבודתם במשטרה, הנאשם ברח חזרה אל תוך המתחם וזרק את הגרב כלפי מעלה. מדובר בהתנהגות חשודה שמקימה עילה לעיכובו של הנאשם. בריחה של אדם משוטר באופן גלוי מיד לאחר היתקלות עימו, ועוד זריקת חפץ שאותו החזיק בידו, היא התנהגות מחשידה, שמא אותו אדם ביצע בסמוך עבירה פלילית, לרבות באמצעות החפץ שנזרק. פעולת הבריחה מהשוטר בצירוף פעולת הזריקה של החפץ, יוצרות "חשד סביר" כי הבריחה והזריקה יחדיו, נועדו למנוע גילוי העבירה או גילוי הקשר בין הבורח לבין העבירה שבוצעה.

11. במקרה שבפני, פעולת הבריחה של הנאשם ממוסטקי וצעדי בצירוף פעולת זריקת הגרב, מקימות "חשד סביר" שהן נועדו למנוע את גילוי העבירה של החזקת סם שלא לצריכה עצמית על ידי הנאשם. ההתנהגות החשודה האמורה על ידי הנאשם (בריחה מהשוטרים וזריקת הגרב), מקימה חזקה שבעובדה כנגד הנאשם לפיה אכן ידע שהגרב הכיל את הסמים שפורטו בכתב האישום, וגם הסכים להחזקה של הסמים.

12. משהביאה המאשימה ראיות מספיקות שיוצרות את חזקה שבעובדה כי הנאשם ידע שהגרב מכילה סמים, אזי, עובר אליו נטל הבאת הראיות (זאת להבדיל כמובן מנטל השכנוע שרובץ לעולם לפתחה של המאשימה) להפריך את החזקה האמורה.

13. כאמור, הנאשם בחר שלא להעיד ולכן גם גרסתו כפי שנמסרה באמרת החוץ, קרי שלא ברח מהשוטרים וגם לא זרק את הגרב כלפי מעלה, לא עמדה במבחן החקירה הנגדית. יוזכר, כי הכלי של חקירה נגדית הוא המכשיר היעיל ביותר שנמצא ומשמש בעלי דין לשם גילוי האמת במשפט (ע"פ 2603/90 אלפאר נ' מדינת ישראל פ"ד מה (3) 799, 806) כמו כן, המחשה נוספת למרכזיות הכלי של חקירה נגדית, הוא בכך שבפסיקה נקבע שכאשר עד מסרב להיחקר בחקירה נגדית, בית המשפט רשאי לפסול את החקירה הראשית שכבר נמסרה (ע"א 642/87 הסתדרות אגודת ישראל נ' חזקיהו בע"מ, פ"ד מד (1) 686, 691-692 (1990)).

14. ולענייננו, די בכך שהנאשם בחר שלא להעיד, כדי לקבוע שהחזקה שבעובדה לא הופרכה. לפיכך, הנני קובע כממצא עובדתי שהנאשם אכן ברח מהשוטרים וגם זרק את הגרב כלפי מעלה על מנת להרחיק את עצמו מתכולתו, וזאת בידועו שמדובר בגרב המכיל סמים.

15. לפיכך, הנני קובע כי המאשימה הוכיחה הן את היסוד העובדתי (עצם ההחזקה של הגרב) והן את היסוד הנפשי (הידיעה שהגרב מכילה סמים וההסכמה לעצם החזקתם) בעבירה של החזקת סם שלא לצריכה עצמית. בנסיבות אלה, הנני מרשיע את הנאשם בביצוע העבירה של החזקת סם שלא לצריכה עצמית.

העבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו

16. כאמור, כבר קבעתי כממצא עובדתי שהנאשם ברח מהשוטרים וגם זרק את הגרב שאחז בידו. על כן, פעולת הבריחה של הנאשם מפניהם של מוסטקי וצעדי (על פי עדות שניהם בעת שהיו מחוץ למתחם), כאשר נלווית לפעולה זו פעולה נוספת של זריקת הגרב שהכיל את הסמים (על פי עדותו של מוסטקי שרץ אחריו אל תוך המתחם), מובילה למסקנה שהתקיימה העבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו. "ההפרעה" לשוטרים במילוי תפקידם התבצעה מעצם הבריחה מפניהם על מנת למנוע את עיכובו ומעצרו ומעצם הניסיון להעלמת הראיה החפצית, בדמות הסמים שבתוך הגרב, על ידי זריקתם.

בחירת הנאשם שלא להעיד

17. **מעבר לנדרש**, אזכיר את הוראותיו של סעיף 162(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב - 1982 ואשר קובע כי הימנעות הנאשם ממתן עדות עשויה לשמש חיזוק למשקל הראיות של התביעה וכן סיוע לראיות התביעה במקום שדרוש להן סיוע.

18. יודגש, כי ניתן להרשיע את הנאשם בשתי העבירות שיוחסו לו בכתב האישום, החזקת סם שלא לצריכה עצמית והפרעה לשוטר במילוי תפקידו, גם מבלי להיזקק להוראותיו של סעיף 162(א) לחוק סדר הדין הפלילי. פשיטא, שעצם קיומה של האפשרות להיזקק להוראות סעיף 162(א) רק מחזקת את המסקנה שיש להרשיעו בשתי העבירות האמורות.

סוף דבר

19. אשר על כן, הנני מרשיע את הנאשם בביצוען של העבירות הבאות: החזקת סם שלא לצריכה עצמית לפי סעיפים 7(א) ו-7(ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש] התשל"ג - 1973 וכן הפרעה לשוטר במילוי תפקידו בניגוד לסעיף 275 לחוק העונשין התשל"ז - 1977.

ניתנה היום, ד' אייר תשע"ז, 30 אפריל 2017, במעמד הצדדים.